

Svar på skriftligt spörsmål SSS 519/2022 rd

Svar på skriftligt spörsmål till finska staten om tvångsanteckning av strategiskt betydelsefulla fastigheter

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 519/2022 rd undertecknat av riksdagsledamot Timo Heinonen/saml m.fl.:

Varför tillåter regeringen fortfarande försäljning av fastigheter till ryssar, fast man känner till deras omfattande hot mot affärer,

varför har de fastigheter som sålts särskilt på strategiskt viktiga platser inte tvingats tvångs-ägas till staten och

är regeringen äntligen beredd att tvångsåtgärder vidtas för att alla dessa fastigheter ska återgå i finska statens ägo?

Som svar på denna fråga anför jag följande:

Försvarsministeriet ansvarar för tillsynen över fastighetsinnehavet och därigenom för att det inte kan uppstå sådant ägande i Finland som äventyrar Finlands säkerhet. Detta arbete görs genom tillståndprocessen, statens förköpsrätt och inlösen.

Regeringen lämnade den 20 oktober 2022 en proposition till riksdagen med förslag till utveckling av lagstiftningen om tillsynen över fastighetsinnehavet. Regeringen föreslår preciseringar i lagen om tillståndsplikt för vissa fastighetsförvärv, lagen om statens förköpsrätt på vissa områden och i förköpslagen.

Försvarsministeriet beredde i brådskanie ordning sådana ändringar i lagstiftningen som hann träda i kraft under denna valperiod, förutsatt att riksdagen godkänner regeringens proposition.

Försvarsministeriet inledde i början av november ett utredningsprojekt där man granskar möjligheterna att begränsa fastighetshandeln på basis av nationalitet, inklusive ett totalförbud, och tar ställning till möjligheterna att begränsa handeln i ljuset av grundlagen. Utredningen kommer till denna del att bli klar den 19 december 2022.

I Finland kunde fastigheter köpas fritt utan bevakning i cirka två tioårsverken. I fråga om dessa fastigheter görs en behövlig kartläggning och granskas det säkerhetshot som dessa innehav utgör. Om någon av dessa fastigheter visar sig äventyra Finlands säkerhet kan man ingripa i dessa fastigheter genom en lag om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter för säkerställande av den nationella säkerheten. Det ministerium till vars ansvarsområde det hör att trygga ett intresse som nämns i lagen bereder vid behov ett inlösningsbeslut. Sålunda kan försvarsministeriet inleda inlösen i fall som gäller landets försvar och territoriella integritet. Prövningen görs alltid från fall till fall och i bakgrunden ska finnas de möjligheter och den prövningsrätt som lagstiftningen ger.

Staten har ingen realistisk ekonomisk möjlighet att tvångsinlösa alla fastigheter som ägs av ryssar. Underhållet och en eventuell försäljning av dessa objekt till nya ägare bör ordnas och det skulle kräva nya och betydande resurser i olika former. Staten ingriper dock i ägandet av sådana enskilda objekt som på ett genuint sätt äventyrar Finlands säkerhet. Det är viktigt att ägandet övervakas och att Finland på EU-nivå har unika metoder att övervaka och ingripa i sådant ägande som utgör ett hot mot Finlands säkerhet. Fastighetshandeln från Ryssland har redan minskat klart efter det att visumförfarandena har skärpts. Den utredning som inleds i november ger ytterligare information om hur handeln eventuellt kan begränsas ytterligare.

Helsingfors 4.11.2022

Försvarsminister Antti Kaikkonen